

Visueel hulpmiddel Kijkvorm

Van hulpvraag naar een gezamenlijk gedragen plan van aanpak

Tekst: drs. Theone Kampstra

Visuele informatie wordt vaak beter onthouden dan auditieve informatie. Toch praten we veel tijdens onze behandeling. Hoe kunnen we als kinderergotherapeuten nog beter luisteren naar kinderen en hun ouders? Hoe kunnen we laten zien dat we hun verhaal goed gehoord hebben? En op welke manier kunnen zij zich meer betrokken voelen bij de totstandkoming van beslissingen over wat nodig is? Dit waren vragen die we onszelf stelden als praktijk, en we vonden antwoorden in Kijkvorm Basis: een visueel hulpmiddel bij gespreksvoering.

Op het gebied van visualiseren weten we dat mensen beter kunnen onthouden als ze er ook bij mogen tekenen. Daarnaast blijkt dat de informatie die mensen onthouden na een gesprek kan toenemen als het gesprek wordt ondersteund met visuele informatie, zoals eenvoudige tekst of plaatjes. Geschreven woorden en plaatjes worden eerder als helpend dan als kinderachtig beoordeeld, ook door mensen die talig sterk zijn. Visualisaties zijn dus bedoeld om gesproken taal te verduidelijken en te ondersteunen.

Visualiseren en samen beslissen

Kijkvorm Basis is vanuit de praktijk ontwikkeld door orthopedagogen/GZ-psychologen Donja Dirks en Nicole Bos. In praktische zin is Kijkvorm Basis een magneetbord met speciaal daarvoor ontwikkelde magneten. Het bord ligt tussen jou en het kind en/of de ouders in. Zo is iedereen actief betrokken bij het invullen ervan. De werkwijze is gebaseerd op twee pijlers: visualiseren en samen beslissen. Door steekwoorden of het maken van tekeningen wordt samen met het kind en/of de ouders zichtbaar wat er is besproken. Stap voor stap werk je samen toe naar één beeld, dat antwoord geeft op wat er nog nodig is voor verbetering. Dankzij deze werkwijze ervaren kinderen en ouders meer eigen regie en zijn ze daardoor ook gemotiveerder om stappen te zetten richting verbetering.

Score voor uitvoering en tevredenheid

Binnen de praktijk zetten we Kijkvorm Basis bijvoorbeeld in tijdens de intakefase bij het afnemen van de Canadian

Occupational Performance Measurement (COPM). Kinderen en/of ouders kunnen daarbij aangeven welke problemen ze het meest belangrijk vinden. Door te wijzen naar de huidige situaties en de problemen op het magneetbord geven de ouders een score voor uitvoering en tevredenheid op dat moment. Door naar de doelen op het magneetbord te wijzen, geven de ouders een score voor de uitvoering en tevredenheid die ze willen behalen.

Oplossingsgericht werken

De gespreksmethodiek van Kijkvorm Basis is gebaseerd op diverse werk- en denkwijzen die professionals veelal goed kennen. Denk bijvoorbeeld aan het oplossingsgericht werken, een belangrijke werkwijze die veel ergotherapeuten inzetten. Hierbij worden de visualisaties gebruikt als ondersteuning van de communicatie en om cliënten te leren zelf keuzes te maken.

Helder verhaal

Als kinderergotherapeut ben ik enthousiast over Kijkvorm Basis, omdat het mij helpt om het verhaal van het kind en de ouders helder te krijgen en samen tot beslissingen te komen. Ik ben van mening dat dit hulpmiddel niet alleen van meerwaarde is binnen de kinderergotherapie, maar juist ook voor ergotherapeuten in het algemeen. Ik hoop dan ook dat veel ergotherapeuten Kijkvorm Basis gaan gebruiken en het gaan ervaren als zinvol hulpmiddel tijdens de intakefase en evaluatiefase.